

10 princípov pre život v digitálnej demokracii

"Ak sa o mňa nebudeš starať, opustím ťa,..... „

Tvoja demokracia"

Vstupujeme do doby, kedy digitálna transformácia preformuluje nielen spôsob, akým žijeme a pracujeme, ale aj spôsob, akým sa zapájame do demokratického procesu. Je nesmierne dôležité, aby sme tieto zmeny využili na posilnenie demokracie a zabezpečili, že hodnoty transparentnosti, rovnosti a participácie zostanú pevne zakorenené.

S rastúcim vplyvom technológií sa naša spoločnosť stáva ešte viac prepojenou, no s tým prichádzajú aj nové výzvy. Preto sme sa rozhodli vytvoriť "10 princípov pre život v demokracii v období digitálnej transformácie", ktoré nám pomôžu riadiť sa osvedčenými hodnotami aj v tejto novodobej ére.

Vyzývame preto firmy a organizácie na Slovensku, aby sa pridali k tejto iniciatíve a stali sa tak nositeľmi tohto dôležitého odkazu pre demokraciu 21. storočia. Spoločne môžeme vytvoriť prostredie, v ktorom digitálne nástroje a technológie budú slúžiť na posilnenie hlasu každého občana a zabezpečia, že demokratický proces bude otvorený, transparentný a inkluzívny.

Spolu môžeme zabezpečiť, že digitálna transformácia bude poháňať demokraciu vpred, a Vaša firma bude mať aktívnu úlohu pri vytváraní lepšej budúcnosti pre nás všetkých.

1. VŽDY PAMÄTAJME NA ZÁKLADNÉ PILIERE DEMOKRACIE

V období digitálnej transformácie si musíme neustále pripomínať zásady fungovania demokratickej spoločnosti. Digitálna transformácia ako väčšina skokových revolučných zmien je veľkou príležitosťou pre posilnenie demokracie rovnako ako možnou hrozbou. Je na nás, či nové nástroje a najmä efektívnosť komunikácie, kooperácie, produkcie, či obchodovania využijeme na posilnenie demokratických procesov alebo naopak.

2. REGULÁCIA NEVYRIEŠI VŠETKO

Popri legislatívnych pravidlách bude čoraz dôležitejšie rešpektovanie a dodržiavanie etických princípov a morálnych zásad, pretože schopnosť demokracií reagovať na rýchle zmeny digitálnej ekonomiky je obmedzená. Bez jasného hodnotového rámca bude ťažké definovať hranice toho, čo je správne či akceptovateľné v podnikaní, ako aj v bežnom živote.

3. CHRÁŇME SLOBODNÝ PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM

Slobodný prístup k informáciám, sloboda prejavu a pluralitný dialóg sú piliermi demokracie. Musíme preto na jednej strane predchádzať prehĺbovaniu informačnej asymetrie cez dostupnosť digitálnych technológií a zároveň neustále investovať do vzdelávania všetkých generácií tak, aby boli schopní rozumieť procesom vo svojom okolí, vedeli sa do nich zapojiť, dokázali kriticky triediť a spracúvať informácie a robiť na ich základe čo najlepšie rozhodnutia.

4. ZVYŠUJME OBČIANSKU PARTICIPÁCIU

Digitálna transformácia prináša nové možnosti podpory občianskej participácie a angažovanosti, preto investujeme do začleňovania, nie vylučovania ľudí z verejného diania či diskurzu. Digitálny priestor musíme udržiavať otvorený, transparentný, inkluzívny a pluralitný. Spoločnosť podporujúca alebo tolerujúca diskreditáciu či dokonca diskrimináciu ľudí na základe názoru je odsúdená na stagnáciu, pretože len konštruktívny konflikt myšlienok a názorov a pluralitný dialóg nás posúva vpred ako spoločnosť i ako hospodárstvo.

5. BUDUJME NEZÁVISLÉ VEREJNOPRÁVNE INŠTITÚCIE

Posilňujeme nezávislosť a kompetentnosť verejnoprávnych inštitúcií a dozerajme na ich činnosť tak, aby si získali a udržiavali dôveru verejnosti v oblasti šírenia informácií, či tvorby legislatívy. Digitalizácia dramaticky zvyšuje možnosti manipulácie ale zároveň aj transparentnosť toku informácií, preto viac ako kedykoľvek predtým budeme potrebovať nezávislé inštitúcie s verejnou kontrolou. V opačnom prípade túto úlohu prevezmú inštitúcie či organizácie, ktorých nezávislosť bude len subjektívna.

6. POSILŇUJME CELOSPOLOČENSKÚ SOLIDARITU A VZDELANOSŤ

V digitálnej spoločnosti sa zvyšuje riziko chudoby a absolútneho vylúčenia zo spoločenského a ekonomického diania, preto v maximálnej miere investujeme do vzdelávania obyvateľstva, digitálnej gramotnosti, a sociálneho dialógu v rámci verejného i súkromného sektora. Ak sa ľudia aj pod tlakom digitálnej transformácie budú cítiť vylúčení, stratia vieru vo svoje schopnosti, možnosti sa zamestnať, či zapájať sa do spoločenského života. Demokracia potom stratí svoj základný pilier - občana.

7. VYUŽÍME NOVÉ TECHNOLOGIE V PROSPECH DEMOKRACIE

Posilňujeme transparentnosť a rešpekt k pravidlám diskusie v digitálnom priestore, aby sme posilnili ich slobodu a kvalitu a zároveň zdôraznili zodpovednosť jej aktérov. Technológie, ako napríklad umelá inteligencia, môže výrazne znížiť alebo naopak prehliť informačné disproporcie vo verejnom diskurze. Rovnako môže byť zneužívaná na generovanie anonymného a manipulatívneho obsahu ale môže nám pomôcť zvyšovať jeho transparentnosť a dôveryhodnosť.

8. ANALYZUJEME VPLYV DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE NA NAŠE ŽIVOTY

Podporujeme širokú spoločenskú diskusiu o dopadoch moderných digitálnych technológií na rozvoj ľudskej spoločnosti a využijeme novovznikajúce digitálne riešenia na posilnenie demokracie, šírenie humanizmu a vzdelania. Neustále monitorujeme, analyzujeme a riadíme procesy digitálnej transformácie tak, aby jej vplyv na spoločnosť bol pozitívny a pre spoločnosť udržateľný a dôveryhodný.

9. STRÁŽME ETICKÝ ROZMER NOVÝCH TECHNOLOGIÍ

Algoritmy, systémy umelej inteligencie, metaverzy a iné moderné technológie, ktoré vstupujú do procesu digitálnej transformácie, musia byť etické, transparentné a orientované na blaho človeka, aby všetci mali garantovanú slobodu v ich používaní, ale zároveň zaň niesli zodpovednosť. Etické kódexy a zásady, ktoré zavedieme pre svojich zamestnancov, dodávateľov či zákazníkov musia plne rešpektovať ľudskú dôstojnosť a základné práva v digitálnom prostredí. Ak to nevieme v prípade niektorých konkrétnych systémov zaručiť, musíme ich dopracovať.

10. VŽDY MYSLÍME AJ NA BEZPEČNOSŤ

Venujeme maximálne úsilie do zabezpečenia digitálnych systémov, aby sa v tomto priestore cítili bezpečne všetci jeho účastníci - občania, podnikatelia, či zástupcovia verejných inštitúcií. Plnohodnotná participácia a interakcia občanov či inštitúcií v digitálnom priestore je možná iba v prípade zabezpečenia pocitu bezpečnosti.

Priemyselný inovačný klaster je skupina vysoko angažovaných a proaktívnych spoločností založených a pôsobiach na Slovensku, ktorých projekty sa zaoberajú inovatívnymi technológiami a službami s cieľom zlepšiť možnosti dopravy, skúsenosti zákazníkov, výrobné procesy a akékoľvek iné témy súvisiace s inteligentnou mobilitou. Výzvu iniciovať inovácie za hranicami zavedených procesov, odvetví a dokonca aj korporátnych hraníc možno lepšie prekonať s podporou špecializovaného tímu v rámci špecializovaného inovačného alebo výskumno-vývojového centra. Cieľom spoločnej iniciatívy klastra je zdieľať inovatívne nápady, vytvárať spoločné tímy a spolufinancovať projekty súvisiace s inováciami a na konci sa podeliť o výsledky.